

Raport z rynku CO₂

Nr 22, styczeń 2014

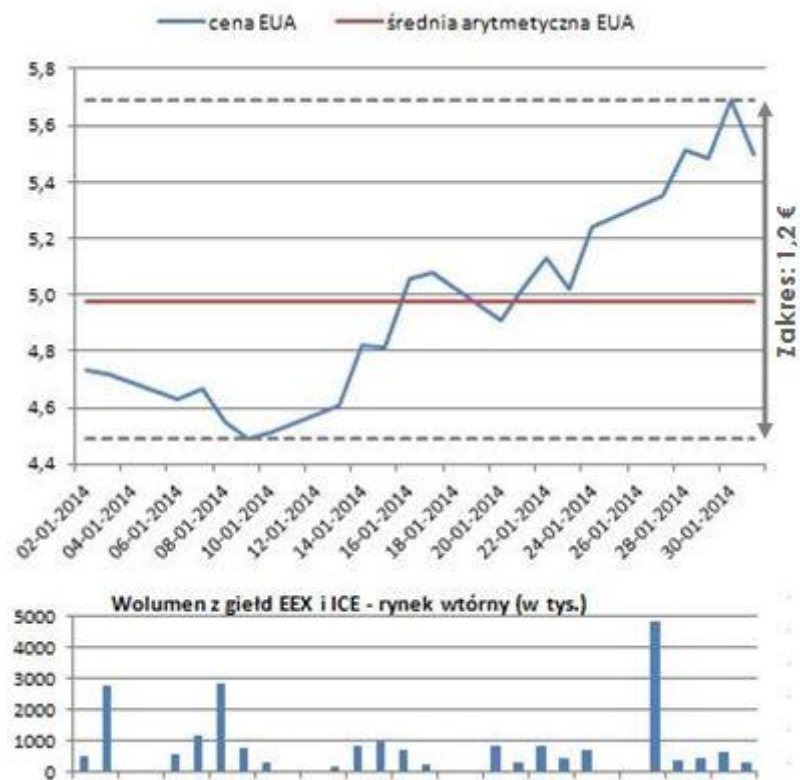
Analiza kształtowania się poziomu cen jednostek EUA w styczniu¹

Dzienne ceny zamknięcia uprawnień EUA na rynku spot (wykres 1) w styczniu 2014 roku poruszały się w przedziale od 4,49 do 5,69 euro. Poziom minimum cenowego został wyznaczony w dniu 9 stycznia, natomiast maksimum w dniu 30 stycznia. Zakres zmienności cen uprawnień EUA w styczniu wyniósł 21,09% cenowego maksimum miesiąca, co jest wynikiem ok. dwukrotnie wyższym niż w grudniu 2013 r.

Pierwsze dni stycznia 2014 r. to kontynuacja spadków kursu uprawnień EUA zapoczątkowana w ostatnim dniu poprzedniego roku. W efekcie ceny uprawnień EUA osiągnęły minimum (9 stycznia) tracąc na wartości ponad 5% w stosunku do ceny zamknięcia z pierwszego dnia transakcyjnego stycznia. Niewątpliwie na spadki wpłynęły

informacje o przekazaniu 69 mln bezpłatnych uprawnień instalacjom w Wielkiej Brytanii oraz informacje o przejściu przez 21 krajów pierwszego z czterech etapów potrzebnych do otrzymania bezpłatnych uprawnień na 2013 r. w ramach art. 10a dyrektywy EU ETS. Pomimo akceptacji wprowadzenia zmian w regulacjach aukcji w ramach EU ETS (poprawka niezbędna do wprowadzenia backloadingu) przez Komitet ds. Zmian Klimatu (CCC) w dniu 8 stycznia, uprawnienia EUA wciąż traciły na wartości. Wydaje się, że wątpliwości inwestorów budziła niepewność

Wykres 1. Dienne ceny zamknięcia transakcji uprawnieniami EUA oraz poziom wolumenu na rynku spot w styczniu 2014 roku [w euro]

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie danych giełd ICE oraz EEX

¹ Opracowano na podstawie informacji prasowych m.in. serwisu Reuters Point Carbon i stron Komisji Europejskiej.

czy uda się uruchomić szybką ścieżkę wdrożenia backloadingu w życie (szerzej na ten temat w dalszej części raportu), którą Komisja Europejska przedstawiła w tym samym dniu. Normalna ścieżka oznacza dodatkowe

3 miesiące zwłoki, co jest równoznaczne z tym, że backloading nie wejdzie w życie wcześniej niż w II kwartale tego roku. A to z kolei oznacza, że mniej uprawnień zostałoby wycofanych z rynku pierwotnego w 2014 roku (300 mln zamiast 400 mln EUA).

Warto odnotować, że w dniu 3 oraz 8 stycznia dwie główne giełdy EEX oraz ICE zanotowały bardzo wysokie wolumeny obrotów (prawie 3 mln). Co ciekawe ok. 75% handlu uprawnieniami EUA odbyło się na mniej płynnej giełdzie EEX.

W dniu 8 stycznia 2014 roku giełda EEX, w imieniu Polski, przeprowadziła pierwszą w 2014 roku aukcję uprawnień do emisji (EUA) na rynku pierwotnym. Do sprzedaży na aukcji przeznaczonych zostało 4 445 000 EUA. Całkowite zapotrzebowanie na uprawnienia do emisji, zgłoszone przez uczestników aukcji, wyniosło 17,246 mln EUA. Popyt na uprawnienia EUA był blisko 4 - krotnie większy niż liczba EUA oferowana do sprzedaży w ramach aukcji. W aukcji uczestniczyło 25 firm, a cena rozliczeniowa wyniosła 4.69 Euro/EUA. Aukcje będą przeprowadzane w co czwartą

Tabela 1. Przyczyny większych „wahnięć cenowych” na rynku uprawnień EUA w styczniu 2014 roku

L.p	Data (od ceny zamknięcia „x” do ceny zamknięcia „y”)	% zmiana ceny w stosunku do dnia sprzed okresu	Przyczyna wzrostu/spadku ceny EUA
1	2 – 9 stycznia	-5,07%	<ul style="list-style-type: none"> Spadek cen energii na rynku niemieckim; Informacja o przekazaniu 69 mln uprawnień EUA instalacjom brytyjskim; Niepewność co do liczby wycofanych uprawnień w 2014 r.
2	9-17 stycznia	+13,14%	<ul style="list-style-type: none"> Duży popyt na uprawnienia wywołany rosnącymi nadziejami na skrócenie procedury wdrożenia backloadingu; Opóźnienie wydawania bezpłatnych uprawnień EUA przez niektóre państwa członkowskie.
3	17-20 stycznia	-3,35%	<ul style="list-style-type: none"> Informacja o grupie europarlamentarzystów, którzy nie popierają skrócenia procedury wdrażania backloadingu; Przekazanie przez kolejnych 6 krajów darmowych uprawnień instalacjom
4	20-22 stycznia	+4,48%	<ul style="list-style-type: none"> Możliwość zakupu uprawnień EUA tylko w ramach rynku wtórnego (w kalendarzu nie zaplanowano aukcji w dniu 22 stycznia)
5	22-23 stycznia	-2,14%	<ul style="list-style-type: none"> Na głosowaniu Komisji ds. Przemysłu w Parlamencie Europejskim odrzucono skróconą procedurę wdrażenia backloadingu
6	23-30 stycznia	+13,35%	<ul style="list-style-type: none"> Wzrost cen energii na rynku niemieckim; Przyjęcie skrócenia procedury wdrażania backloadingu na głosowaniu Komisji ds. Środowiska w Parlamencie Europejskim
7	30-31 stycznia	-3,34%	<ul style="list-style-type: none"> Realizacja zysków przez inwestorów

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie informacji prasowych.

środe począwszy od 8 stycznia 2014 r. w godzinach 9:00 - 11:00.

Od 10 stycznia do końca miesiąca na rynku wtórnym spot dominował wyraźny trend wzrostowy. W tym czasie uprawnienia zyskały na wartości aż 26,72 %. Przyczyniło się do tego kilka bardzo istotnych informacji zachęcających inwestorów do większych zakupów. Pierwszą z nich była informacja podana przez Komisję Europejską o opóźnieniach w wydawaniu instalacjom bezpłatnych uprawnień. Następnie pojawiły się pogłoski o dużym prawdopodobieństwie skrócenia procedury wdrożenia backloadingu, co oznaczałoby wycofanie z aukcji pełnej puli 400 mln uprawnień EUA w 2014 r. Jak bardzo optymistycznie przyjął te wiadomości rynek może świadczyć fakt, że w dniu 17 stycznia wartość uprawnień EUA była najwyższa od 3 miesięcy. Dzień wcześniej od dołu została przekroczona średnia arytmetyczna cen EUA z 22 transakcyjnych dni stycznia (4,98 euro zaznaczona czerwoną linią na wykresie 1). Charakterystyczne dla każdego rodzaju trendu są pojawiające się od czasu do czasu korekty. Pierwsza z nich nastąpiła w dniu 20 stycznia (spadek kursu o 3,33%), przede wszystkim na skutek realizacji zysków przez inwestorów, a także informacji o grupie europarlamentarzystów, którzy są przeciwni szybszemu wprowadzeniu backloadingu. Druga korekta spadkowa, w dniu 23 stycznia, nastąpiła raczej z powodu odrzucenia skrócenia procedury wprowadzenia backloadingu na głosowaniu Komisji ds. Przemysłu w Parlamencie Europejskim (ITRE), niż realizacji zysków przez inwestorów. Wydaje się, że powyższa informacja została zignorowana przez rynek, ponieważ w kolejnych dniach kurs uprawnień EUA powrócił na ścieżkę trendu wzrostowego mocno zyskując na wartości. Duże znaczenie dla rynku miało opublikowanie przez Komisję Europejską w dniu 22 stycznia założeń do nowego pakietu energetyczno-klimatycznego do 2030 r.

W dniu 30 stycznia odbyło się głosowanie Komisji ds. Środowiska w Parlamencie Europejskim (ENVI) na którym przyjęto skrócenie procedury wprowadzenia backloadingu, co zaowocowało skokiem ceny uprawnień EUA do najwyższej wartości miesiąca (5,69 euro).

Podsumowując, ceny uprawnień EUA na rynku wtórnym spot w styczniu wzrosły o 16,28 %, natomiast łączny wolumen obrotów z giełd ICE oraz EEX na rynku kasowym był dwa razy wyższy niż w grudniu 2013 r. i wyniósł ponad 21,25 mln uprawnień EUA. Wciąż większy udział w rynku wtórnym uprawnień EUA ma giełda ICE, na której dokonano transakcji na 2-krotnie większą liczbę uprawnień niż na giełdzie EEX.

W styczniu przeprowadzono 18 aukcji (16 na giełdzie EEX oraz 2 aukcje brytyjskie na ICE/ECX) w ramach rynku pierwotnego uprawnień EUA. W sumie sprzedano ponad 76,3 mln uprawnień.

Analiza kształtowania się poziomu cen jednostek CER w styczniu²

Dzienne ceny zamknięcia jednostek CER na rynku spot w styczniu 2014 roku przedstawione na wykresie 2 poruszały się w korytarzu cenowym wyznaczonym przez skrajne punkty miesięcznego minimum (0,32 euro) oraz maksimum (0,44 euro). Skrajne wartości zostały odnotowane w dniu 2 stycznia (minimum) oraz 28 stycznia (maksimum). Zakres różnicowania cen jednostek CER w grudniu wyniósł 0,12 euro, co było poziomem zbliżonym do grudnia ubiegłego roku.

² Opracowano na podstawie informacji prasowych m.in. serwisu Reuters Point Carbon i stron Komisji Europejskiej.

Wykres 2. Dienne ceny zamknięcia jednostek CER na rynku spot w styczniu 2014 roku [w euro]

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie danych Reuters Point Carbon

Przez cały miesiąc ceny jednostek CER, podobnie jak notowania uprawnień EUA, trwały w trendzie wzrostowym. Bardzo mocno zyskały na wartości (18,75%) w dniu 3 stycznia i wydawało się, że dynamika wzrostu będzie większa. Jednak spadki cen uprawnień EUA od 2 do 9 stycznia pociągnęły w dół również ceny jednostek CER. Analogiczna sytuacja miała miejsce jeżeli chodzi o wzrosty cen. Od 10 stycznia ceny jednostek CER rosły w ślad za uprawnieniami EUA aż do końca miesiąca. Warto zwrócić uwagę, że w dniu 16 stycznia (od dołu) została przekroczona średnia arytmetyczna z 22 dni transakcyjnych grudnia (0,39 euro).

Na giełdzie ICE na rynku spot sprzedano w sumie tylko 80 tys. jednostek, z czego najwięcej (43,75%) w dniu 30 stycznia.

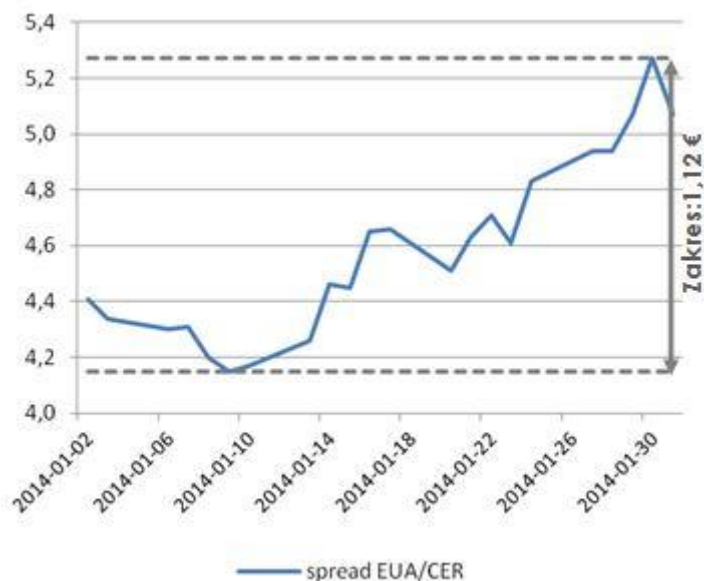
Styczniowy spread EUA/CER

Grudniowy wykres spreadu EUA/CER (wykres 3) po raz kolejny, z uwagi na

bardzo niskie wyceny jednostek CER, wygląda niemal identycznie jak wykres cen uprawnień EUA (wykres 1). Na wykresie można zaobserwować tę samą co w przypadku kursu uprawnień EUA tendencję zwykłą. Styczeń był kolejnym miesiącem, w którym na skutek wzrostu uprawnień EUA średnia wycena spreadu zyskała na wartości – 4,59 euro (wzrost o 0,19 euro).

Najwyższy spread EUA/CER odnotowano w dniu 30 stycznia (5,27 euro), co wynikało przede wszystkim ze wzrostu wyceny uprawnień EUA (5,69 euro i najwyższa wartość w miesiącu). Ten dzień był najbardziej korzystnym momentem do zamiany uprawnień EUA na jednostki CER. Z kolei najmniej korzystnym czasem do wymiany był 9 stycznia, kiedy wartość spreadu wyniosła zaledwie 4,15 euro.

Wykres 3. Spread EUA/CER w styczniu 2014 r. [w euro]

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie danych Reuters Point Carbon

Kompilacja najważniejszych wydarzeń rynkowych w styczniu 2014 roku:

- ▶ **8 stycznia** – Na głosowaniu unijnego Komitetu ds. Zmian Klimatu (CCC) przyjęto propozycję zmian w regulacjach aukcji w ramach EU ETS.
- ▶ **8 stycznia** – Komisja Europejska proponuje przyspieszenie procedury wdrożenia backloadingu.
- ▶ **20 stycznia** – Komisja Europejska akceptuje kolejnym 6 państwom (Czechy, Dania, Francja, Litwa, Słowacja i Węgry) krajowe plany przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji, sumarycznie na prawie 163 mln EUA.
- ▶ **22 stycznia** – Komisja Europejska informuje, że nie zmieni kryteriów przyznawania bezpłatnych uprawnień instalacjom należącym do sektorów zagrożonych ucieczką emisji w okresie 2015-2019.
- ▶ **22 stycznia** – Komisja Europejska publikuje komunikat nazywany „Pakiem 2030”, który jest próbą kompleksowego podejścia do wizji polityki energetyczno-klimatycznej do roku 2030 wraz z Impact assessment.
- ▶ **22 stycznia** – Komisja Europejska akceptuje Krajowy Plan Inwestycyjny, co umożliwi przydział bezpłatnych uprawnień do emisji sektorowi elektroenergetycznemu w ramach art. 10c dyr. EU ETS. Polska w III okresie rozliczeniowym będzie mogła wydać łącznie 404,6 mln uprawnień EUA.
- ▶ **23 stycznia** – Komisja ds. Przemysłu (ITRE) w Parlamencie Europejskim odrzuca na głosowaniu skrócenie procedury wdrażania backloadingu.
- ▶ **23 stycznia** - Polska przekazuje Komisji Europejskiej finalną wersję dokumentu „Krajowe Środki Wykonawcze”, na które składa się wykaz instalacji objętych systemem EU ETS w III okresie rozliczeniowym wraz z przyznaną im liczbą uprawnień do emisji (w sumie 415,58 mln na okres 2013-2020), na produkcję inną niż produkcja energii elektrycznej.
- ▶ **28 stycznia** – Rada Ministrów podejmuje uchwałę w sprawie Programu polskiej energetyki jądrowej przygotowanego przez Ministra Gospodarki.
- ▶ **30 stycznia** – Komisja ds. Środowiska (ENVI) w Parlamencie Europejskim przyjmuje na głosowaniu skrócenie procedury wdrażania backloadingu.

Tabela 2. Notowania cen kontraktów terminowych futures EUA z dnia 3 lutego 2014 r. [w euro]

Rodzaj kontraktu/prognoza cen EUA	Rok z okresu 2014-2020						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ICE ECX EUA Futures December*	5,65	5,91	6,10	6,45	6,75	6,98	7,23
Średnia w całym okresie	6,44						

*z terminem zapadalności w grudniu danego roku.

Źródło : www.barchart.com

Styczniowa aktualizacja prognoz cen uprawnień EUA i jednostek CER w latach 2013-2020

Prognozowania cen uprawnień EUA w przyszłym okresie EU ETS można dokonać według dwóch obecnie przyjmowanych sposobów, tj.: według projekcji EUA w poszczególnych latach wykonywanych przez znane instytucje finansowe lub poprzez notowania kontraktów terminowych futures³, których instrumentem bazowym są uprawnienia EUA, a wygaśnięcie kontraktów następuje w grudniu danego roku (2014-2020).

W tabeli 2 zamieszczono informacje o wycenach grudniowych kontraktów terminowych EUA z najbardziej płynnego w tej chwili rynku uprawnień EUA (o najwyższym wolumenie transakcji) – giełdy ICE/ECX. Dane, o których mowa powyżej, zostały opublikowane w dniu 3 lutego 2014 roku. Biorąc pod uwagę fakt, że termin zapadalności kontraktów przypada na ostatni

Wycena kontraktów terminowych na uprawnienia EUA w kolejnych latach okresu 2014-2020 zdecydowanie wzrosła w porównaniu do wycen kontraktów z poprzedniego miesiąca (średnia wartość kontraktów z okresu 2014-2020 jest o blisko 1 euro wyższa). Wyższej wycenie uprawnień w przyszłości sprzyjało w głównej mierze przyjęcie propozycji backloadingu na Komitecie ds. Zmian Klimatu (CCC).

W tabeli 3 zamieszczono prognozy cen EUA w okresie 2014-2017 czterech instytucji finansowych. Dotychczas prognozy również obejmowały cały III okres rozliczeniowy, jednak od stycznia zamiast tego instytucje podają prognozowaną cenę uprawnień EUA jedynie do roku 2017.

W porównaniu do grudniowych prognoz, zmiany prognozowanej ceny uprawnienia do emisji na rok 2014 dokonał jedynie Schwartzthal Kapital, obniżył wartość o 1,1 euro. Natomiast w latach 2015 i 2016 prognozowaną wartość EUA zwiększyła

Tabela 3. Okresowe szacunki cen uprawnień EUA [w euro]

Instytucja/okres	2014	2015	2016	2017
Schwartzthal Kapital	5,15	7,5	8,8	8,3
Point Carbon	6	8	10	10
Consus	5,7	6,96	7,38	---
Nomisma Energia	6,1	8,9	11,2	11,5
Średnia	5,74	7,84	9,35	9,93

Źródło: Reuters Point Carbon, 13 stycznia 2014 r.

miesiąc każdego roku notowań, posłużono się okresem 2014-2020.

³ Zgodnie z definicją podaną przez Giełdę Papierów Wartościowych kontrakt terminowy jest umową, w której kupujący zobowiązuje się do zakupienia w przyszłości określonego towaru, zwanego instrumentem bazowym. Sprzedający zobowiązuje się natomiast do sprzedania określonego w kontrakcie instrumentu bazowego. Instrumentami bazowymi mogą być akcje, waluty, indeksy giełdowe, a właściwie dowolne wartości ekonomiczne, które można wyliczyć w sposób nie budzący wątpliwości.

Nomisma Energia, odpowiednio o 0,1 i 0,7 euro. Pozostałe prognozy nie uległy zmianie. Wynikało to z tego, że analitycy rynkowi nie oczekują, że plan tymczasowego wycofania z rynku uprawnień EUA będzie miał trwały wpływ na ceny w dłuższym okresie. W następnej prognozie okaże się, czy instytucje założyły wycofanie w 2014 r. 300, czy 400 mln. uprawnień EUA w 2014 r.

Tabela 4. Scenariusze zmiany harmonogramu aukcyjnego.

Lp.	Scenariusz	2013	2014					2015	2016	2017	2018	2019	2020
			I	II	III	IV	suma						
1	Backloading - I kw. 2014	0	-100	-100	-100	-100	-400	-300	-200	0	0	+300	+600
2	Backloading - II kw. 2014	0	0	-100	-100	-100	-300	-350	-250	0	0	+300	+600
3	Backloading - III kw. 2014	0	0	0	-100	-100	-200	-400	-300	0	0	+300	+600
4	Backloading - IV kw. 2014	0	0	0	0	-100	-100	-450	-350	0	0	+300	+600

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE

Scenariusze zmiany harmonogramu aukcji

Zaproponowana przez Komisję Europejską propozycja backloadingu zakłada wycofanie z aukcji w 2014, 2015 i 2016 r. odpowiednio 400, 300 i 200 mln uprawnień EUA oraz przywrócenie ich na rynek w latach 2019-2020 w liczbie 300 i 600 mln. Powyższy mechanizm uwzględnia pewną elastyczność uzależnioną od momentu (kwartału 2014 r.) wejścia w życie propozycji backloadingu. Planowana do wycofania w 2014 r. pula 400 mln uprawnień EUA z każdym kwartałem tego roku może być zredukowana o 100 mln. Niewycofane uprawnienia są po równo dodawane do sumy wycofywanych uprawnień w roku 2015 i 2016. Przykładowo, jeżeli propozycja backloadingu zostanie uchwalona w maju 2014 r. (II kwartał), liczba uprawnień przeznaczona do sprzedaży na aukcjach zostaje zredukowana o 300 mln (zamiast o 400 mln jak stanowi podstawowa propozycja), a różnica w liczbie 100 mln przesunięta po równo na lata 2015 i 2016. W efekcie oznacza to, że pula wycofywanych uprawnień z aukcji w tych latach wyniesie odpowiednio 350 i 250 uprawnień EUA (zamiast 300 i 200 mln). Szczegółowy obraz funkcjonowania tego mechanizmu przedstawia tabela 4.

Światowa podaż jednostek CER

Z danych publikowanych przez Sekretariat Konwencji Klimatycznej (UNFCCC)⁴ wynika, że w styczniu zarejestrowano jedynie 4 projekty CDM (ang. *Clean Development Mechanism*). W sumie do końca stycznia zarejestrowano 7426 projektów CDM oraz 243 projekty programowe (Programme of Activities – PoA).

Liczba jednostek CER wydanych do końca stycznia 2014 r., to ok. 1,428 mld. W styczniu wydano ok. 5,7 mln jednostek CER, czyli o połowę mniej niż miesiąc wcześniej.

Światowa podaż jednostek ERU

Z danych publikowanych przez Sekretariat Konwencji Klimatycznej dotyczących wydawanych jednostek ERU wynika, że do 15 stycznia br. wydano w sumie ok. 840,5 mln ERU, a w okresie od 15 grudnia do 15 stycznia liczba ta nie zwiększyła się.

Pozostałe informacje

- Minister Środowiska, jako Operator Programu Operacyjnego PL04 „Oszczędzanie energii i promowanie odnawialnych źródeł energii” w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009-2014 (Funduszy norweskich 2009-2014) ogłasza nabór wniosków w trybie konkursowym na dofinansowanie projektów na ogólną kwotę 12,6 mln EUR tj.

⁴ www.unfccc.int

53,2 mln PLN. Celem Programu jest redukcja emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń powietrza oraz zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych w ogólnym bilansie zużycia energii. Więcej informacji na stronie www.mos.gov.pl

- Pod koniec 2013 r. norweska organizacja stworzona przez rząd – NEFCO, w ramach Norwegian Carbon Procurement Facility (NorCaP)⁵, rozpoczęła przyjmowanie wniosków w sprawie dostarczenia jednostek CER z projektów, których realizacja jest zagrożona w związku z bardzo niską ceną tych jednostek. Z informacji prezentowanych przez Thomson Reuters wynika, że rząd chce zakupić 30 mln jednostek CER. Do przetargu zgłosiły się 232 projekty z 35 państw. Zaoferowały one w sumie siedem razy więcej jednostek niż zamierzone 30 mln. Proponowane ceny wahały się 0,75 do 12 Euro za jednostkę⁶.
- Chiny zgodziły się na wykorzystanie przez duże instalacje, w ramach swojego systemu ETS, jednostek pochodzących z kontrowersyjnych projektów związanych z niszczeniem podtlenku azotu (N₂O) z produkcji kwasu adypinowego. Należy podkreślić, że wykorzystanie tych jednostek nie jest dopuszczone w innych istniejących systemach ETS (np. w UE, Australii, Nowej Zelandii), po tym jak okazało się, że w niektórych zakładach przemysłowych celowo zwiększano emisje, aby móc zredukować więcej emisji N₂O, a tym samym wygenerować więcej jednostek CER z projektów CDM. Firmy w Chinach mogą 5-10% swoich emisji rozliczyć jednostkami pochodzącymi z projektów.

⁵

http://www.nefco.org/financing/norcap_call_for_proposals

⁶ Carbon Market Europe, vol. 13, issue 4, 31 January 2014

Pakiet 2030

W dniu 22 stycznia 2014 r. został opublikowany przez Komisję Europejską komunikat nazywany pakietem 2030 ([link](#)).

Stanowi on próbę kompleksowego podejścia do wizji polityki energetyczno-klimatycznej do 2030 r.

Fundamentalne znaczenie z punktu widzenia zarządzania emisjami gazów cieplarnianych na obszarze Unii Europejskiej, mają proponowane w pakiecie 2030 nowe cele redukcyjne w EU ETS i non-ETS, a także zmiany zasad funkcjonowania w systemie EU ETS (proponując reformy systemu EU ETS). Pozostałe elementy „Pakietu 2030” dotyczą:

- ⇒ Zwiększenia udziału OZE do 27%;
- ⇒ Poprawy efektywności energetycznej;
- ⇒ Reformy systemu EU ETS;
- ⇒ Celu w zakresie konkurencyjnej, przystępnej cenowo i bezpiecznej energii (wraz ze wskaźnikami do jego monitorowania).

Przedstawiony cel redukcji emisji gazów cieplarnianych wydaje się być kontynuacją podejścia prezentowanego wcześniej przez Komisję Europejską w Energy RoadMap. W pakiecie 2030 zakłada się, że do 2030 r. Unia Europejska osiągnie łączną 40% redukcję, w porównaniu do 1990 r. Cel ten będzie rozłożony na EU ETS i non-ETS.

Podobnie jak w pakiecie 3x20, przyjęto nierówny podział celu redukcyjnego pomiędzy sektory objęte EU ETS i non-ETS. Skutkiem czego łączna proponowana redukcja do 2030 r., w porównaniu do emisji w 2005 r. wynosi:

- ⇒ w sektorach EU ETS o 43%;
- ⇒ w non-ETS od 30%.

W systemie EU ETS wg propozycji Komisji Europejskiej zostanie zwiększone tempo spadku dostępnej puli uprawnień. Liczba uprawnień ma być corocznie zmniejszana o liniowy współczynnik 2,2%, co jest dużą zmianą w stosunku do obecnie

obowiązującego współczynnika 1,74%. Wielkość 2,2% została określona w oparciu o cel jakim jest redukcja emisji gazów cieplarnianych w systemie EU ETS o 43%, w porównaniu do roku 2005.

Komisja Europejska zaproponowała również cele redukcji emisji w non-ETS dla państw członkowskich. Stanowią one punkt wyjścia do wyznaczenia dopuszczalnego limitu emisji jaki ewentualnie musiałby zostać osiągnięty przez dane państwo członkowskie w okresie 2020 – 2030.

W analizie wpływu (Impact Assessment) do polityki 2030 ([link](#)) określono, że redukcja w non-ETS do 2030 r. dla Polski, w stosunku do scenariusza referencyjnego, powinna wynosić:

- ⇒ -19% (minimum dla scenariuszy zakładających redukcję 40%)
- ⇒ -24% (maksimum dla scenariuszy zakładających redukcję 40%)

Ponieważ scenariusz referencyjny zakłada możliwość 7% wzrostu emisji w porównaniu do 2005 r., więc cel redukcyjny w non-ETS będzie równy **-12% lub -17%** w stosunku do 2005 roku.

Należy również nadmienić, że wg informacji podanych przez Komisję Europejską kontynuacja obecnej polityki (scenariusz referencyjny) prowadziłyby w całej Unii Europejskiej do redukcji emisji w 2030 r. (w stosunku do 2005 r.) w EU ETS o wartość **36%**, natomiast w non-ETS o **20%**.

Bezpośrednio związane z redukcjami emisji są proponowane cele zwiększenia efektywności energetycznej i udziału OZE do 27%. Przy czym cele udziału OZE miałyby być ustalane indywidualnie przez państwa członkowskie. Natomiast cel w zakresie efektywności energetycznej będzie przedmiotem dalszych prac Komisji podczas przeglądu dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej jeszcze w 2014 r.

Należy zaznaczyć, że pakiet 2030 wraz z sygnalizowanymi celami redukcyjnymi przedstawia jedynie propozycję polityki

energetyczno-klimatycznej do 2030 r., która na skutek negocjacji politycznych w finalnej wersji może ulec zmianie.

Opis działania proponowanego przez KE elastycznego mechanizmu zarządzania nadwyżką uprawnień EUA

Jedną z propozycji w kwestii reformy strukturalnej EU ETS, którą przedstawiła Komisja Europejska jest mechanizm zarządzania nadwyżką uprawnień EUA w ramach tzw. rezerwy stabilizacyjnej (ang. market stability reserve). Powodem propozycji ustanowienia tego mechanizmu jest 2 mld nadwyżka uprawnień EUA w systemie wywołana na skutek kryzysu gospodarczego w latach 2011-2012. Zdaniem KE istnieje ryzyko, że nadwyżka ta utrzyma się jeszcze przez 10 najbliższych lat (tj. do 2024 roku).

Mechanizm zarządzania nadwyżką uprawnień EUA miałby zacząć obowiązywać od 2021 roku. Opiera się na ogólnym założeniu, że w momencie wystąpienia dużej nadwyżki uprawnień na rynku dokonuje się transferu uprawnień EUA z puli aukcyjnej do specjalnie utworzonej rezerwy uprawnień, natomiast w przypadku niedoboru uprawnień na rynku, uprawnienia z rezerwy zostają uwolnione i dodane do puli aukcyjnej. Aby stwierdzić czy na rynku występuje nierównowaga należy wyznaczyć łączną liczbę uprawnień, które znajdują się w obrocie. Stanowi ją różnica sumy wszystkich wydanych uprawnień EUA oraz wykorzystanych jednostek CER od 2008 roku do danego roku x, oraz zweryfikowanych emisji od 2008 roku do danego roku x. Od uzyskanego wyniku należy jeszcze odjąć odpowiednią liczbę uprawnień, która znajduje się w utworzonej rezerwie w roku x.

Transfer lub uwolnienie uprawnień z rezerwy w roku t nastąpi na podstawie liczby uprawnień znajdującej się w obrocie w roku t-2, co zostanie upublicznione w maju roku t-1.

Transfer uprawnień do rezerwy w roku t nastąpi, gdy 12% wolumenu uprawnień znajdującego się w obrocie w roku t-2

(dokładnie w tej liczbie uprawnienia będą transferowane z rynku pierwotnego, tzn. o tyle uprawnień będzie pomniejszona pula aukcyjna) będzie wyższy niż 100 mln. Oznacza to, że ingerencja nastąpi wówczas, kiedy na rynku w wolnym obrocie łącznie będzie więcej niż 833 mln uprawnień EUA.

$12\%q_{(t-2)} > 100$ mln EUA (lub gdy $q_{t-2} > 833$ mln EUA), to **dodajemy** EUA do rezerwy w roku t w liczbie **$12\%q_{(t-2)}$** ,

Przykład:

Założmy, że w maju 2020 r. KE publikuje łączną liczbę uprawnień jaka znajduje się w obrocie za rok 2019 na poziomie 1,3 mld. Liczba ta przekracza górny próg (833 mln) w związku z czym w 2021 roku nastąpi transfer uprawnień do rezerwy w liczbie 156 mln (czyli 12% z 1,3 mld).

Jeżeli z kolei łączna nadwyżka na rynku będzie niższa niż 400 mln uprawnień, wówczas 100 mln automatycznie trafia do puli aukcyjnej.

$q_{(t-2)} < 400$ mln EUA, to **dodajemy** EUA do puli aukcyjnej w roku t, tj. uwalniamy uprawnienia na rynek w liczbie 100 mln

Przykład:

Założmy, że w 2026 r. łączna liczba uprawnień jaka znajduje się w obrocie za rok 2025 wyniesie 385 mln (z uwzględnieniem operacji polegającej na odjęciu uprawnień znajdujących się w rezerwie). Liczba ta nie przekracza dolnego progu (400 mln) w związku z czym w 2027 roku nastąpi uwolnienie uprawnień z rezerwy w liczbie 100 mln.

Nie będzie potrzeby ingerencji w rynek, jeżeli łączna liczba uprawnień w obrocie znajdzie się w przedziale od 400 do 833 mln uprawnień EUA.

$400 \text{ mln} \leq q_{t-2} \leq 833 \text{ mln}$, to **nie dodajemy** żadnych EUA do rezerwy w roku t.

Wyjątkiem od powyższej zasady jest sytuacja, w której przez więcej niż 6 miesięcy z rzędu cena uprawnień EUA jest 3 razy wyższa od średniej ceny uprawnień z dwóch poprzednich lat. W takim przypadku uprawnienia będą zawsze uwalniane na rynek⁷, nawet jeżeli w obrocie znajduje się więcej niż 400 mln uprawnień.

⁷ Niestety nie są znane szczegóły tej propozycji

Tabela 6. Kalendarium najważniejszych wydarzeń w lutym 2014 r.

Dzień	Wydarzenie
12 lutego	Spotkanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności Parlamentu Europejskiego
12,13 lutego	Spotkanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii Parlamentu Europejskiego
17,20 lutego	Spotkanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności Parlamentu Europejskiego
24,25,27 lutego	Spotkanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii Parlamentu Europejskiego
W lutym	<p>Terminy aukcji EUA w UE*:</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ 5 lutego: Aukcja <u>4,445 mln</u> polskich uprawnień EUA na unijnej platformie EEX – start od 9:00 do 11:00 ⇒ Od 3 lutego, każdy poniedziałek, wtorek i czwartek: Aukcja Unijna <u>4,0185 mln</u> uprawnień EUA/aukcję (EEX) – start od 9:00 do 11:00 ⇒ Od 7 lutego, każdy piątek: Krajowa Aukcja Niemiecka, <u>4,6 mln</u> uprawnień EUA (EEX) – start od 9:00 do 11:00 ⇒ 12, 26 lutego: Krajowa Aukcja Brytyjska, <u>4,63 mln</u> uprawnień EUA/aukcję (ICE) – start od 9:00 do 11:00

* na podstawie kalendarza aukcji giełd EEX i ICE/ECX, podane godziny zgodnie z czasem środkowoeuropejskim
 Źródło: Opracowanie własne KOBiZE

Niniejszy dokument może być używany, kopiowany i rozpowszechniany, w całości lub w części, wyłącznie w celach niekomercyjnych i z zachowaniem praw autorskich, w szczególności ze wskazaniem źródła ich pochodzenia.

Działalność KOBiZE jest finansowana ze środków
Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Kontakt:

Zespół Strategii i Analiz

Krajowy Ośrodek Bilansowania
i Zarządzania Emisjami

Instytut Ochrony Środowiska -
Państwowy Instytut Badawczy

ul. Chmielna 132/134
00-805 Warszawa

e-mail: raportCO2@kobize.pl